

- на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2004 р. № 259-р "Про утворення ВАТ "Агентство з питань іноземних інвестицій" найближчим часом у Львові створення дочірнього підприємства цього Агентства та забезпечення його активної діяльності;
- розроблення дизайн Центру обслуговування інвесторів – "єдиного офісу" (one stop shop) для співпраці з інвесторами (пошук інвестиційних об'єктів, супроводження реалізації інвестиційних проєктів, сприяння в отриманні дозвільних документів);
- вдосконалення діяльності "зелених коридорів" на митних переходах, розроблення Програми залучення іноземних інвестицій та заходів щодо її реалізації.
- відстоювання стратегічно важливих та великих інвестиційних проєктів. Лобіювання інтересів інвесторів на центральному рівні. Наприклад, про прийняття Урядом України рішення про Інвестиційну програму виробництва вантажних автомобілів, автобусів, комплектуючих виробів і запасних частин до них закритим акціонерним товариством "Львівський автомобільний завод". Із прийняттям інвестиційної програми на реалізацію інвестиційного проєкту ЗАТ "ЛАЗ" поширюються пільги, передбачені законом "Про стимулювання виробництва автомобілів в Україні", а саме звільнення від сплати ввізного мита, земельного податку, ПДВ, зборів до Державного інноваційного фонду, зменшення суми податку на прибуток на суму реінвестованих коштів.

Означені підходи можуть сприяти не тільки сучасному розвитку сфери реального сектора економіки, але й інфраструктури регіону та підвищення рівня добробуту громадян.

Література

1. **Богиня Д.П.** Зарубіжний досвід залучення іноземних інвестицій та можливості його застосування в Україні// Вісник Академії економічних наук України. – 2003, № 2. – С. 32-36.
2. **Гаврилюк О.В.** Іноземні інвестиції. – К.: Ін-т світової екон. і міжнар. відносин НАН України, 1998. – 200 с.
3. **Парцхаладзе Л.** Інвестиційний клімат України: глобальне потепління// Дзеркало тижня. – 2004, № 29. – С. 3-4.

УДК 630*

Доц. С.І. Лебедевич, канд. екон. наук – УкрДЛТУ

РОЛЬ ЛІСУ У СТАЛОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Обґрунтовано провідну роль лісу у сталому розвитку України. Наведено актуальні проблеми розвитку лісової галузі. Зазначено найбільш ефективний шлях подолання проблем.

Doc. S.I. Lebedevych – USUFWT

The role of forest in sustainable development of Ukraine

The leading role of forest in sustainable development of Ukraine is grounded. The vital problems of the development of forest industry are presented. The most effective way of overcoming of problems is marked.

Наприкінці ХХ ст. світова екологічна криза набула катастрофічного характеру. Тотальне погіршення якості природного середовища, його деградація та виснаження природних ресурсів поставили людство на грань вимирання, знищення людської цивілізації. І, в першу чергу, все це стосується України.

Стан природного життєвого довкілля істотно залежить від антропогенного впливу. А щільність населення в нашій країні (80 чол. на квадратний кілометр) майже вдвічі більша, ніж середньо планетарна (42 чол. на квадратний кілометр). До того ж, до нас надходить забруднення і з інших держав як через переважаючі західні вітри, які несуть шкідливі речовини із Західної Європи, так і через те, що значна частина стоку наших річок формується за кордоном.

Негативно впливають на стан довкілля й особливості вітчизняного господарського комплексу. Так, за виробництвом сталі, кожна вироблена тонна якої супроводжується значним забрудненням довкілля, Україна займає восьме місце в світі (у 2003 р. – 37 млн. т), випередивши і Велику Британію, і Францію. І за розвитком гірничорудної промисловості наша країна в числі світових лідерів. Ще наприкінці 80-х років минулого століття видобуток корисних копалин сягав 1 млрд. т або по 20 т на кожного мешканця країни. Внаслідок цього в одних регіонах є глибоченні кар'єри, а в інших – терикони (понад 1200). До того ж є просідання ґрунтів, надходження у ріки великих обсягів шахтних і рудникових вод [1].

Викиди в атмосферу здійснюють як виробничі підприємства, так і автотранспорт. Державний комітет статистики свідчить, що останнім часом вони досягли 6,1 млн. т на рік, тобто 10 т на один квадратний кілометр або майже по 130 кг на кожного мешканця. При цьому біля двох третин викидів (4,1 млн. т) припадає на стаціонарні джерела. У розрахунку на один квадратний кілометр найбільші викиди у Донецькій і Дніпропетровській областях – відповідно 68 т і 33 т. Тут вони і найбільші на кожного мешканця – 370 кг і 300 кг. Найменші викиди на один квадратний кілометр – у Волинській, Житомирській, Чернігівській і Рівненській областях [1].

Автотранспорт, кількість якого щороку зростає, є вагомою причиною незадовільного стану повітря в містах України. У 2003 р. у 19 містах нашої країни стан забруднення повітря оцінювався як високий та дуже високий. До міст з дуже високим рівнем забруднення увійшли Слов'янськ, Макіївка, Красноперекопськ, Дніпродзержинськ, Армянськ, Одеса, Донецьк, Краматорськ. Основними шкідливими домішками в атмосфері міст є двоокис азоту, окис вуглецю, формальдегід, які безпосередньо викидаються в повітря автотранспортом [2].

Стан забруднення поверхневих вод з деяких шкідливих речовин залишається істотним, хоча за останні роки спостерігається зменшення в поверхневих водах нафтопродуктів, фенолів, сполук азоту. Проте водні об'єкти нашої країни забруднені сполуками важких металів – марганцю, цинку, міді, хрому шестивалентного, заліза загального. У більшості регіонів значна частина шкідливих речовин виноситься у ріки з неорганізованим поверхневим стоком з водозборів. До 60 % високого забруднення пов'язано зі систематичними скидами стічних вод промислових підприємств. Найбільші забруднені ріки в густонаселених промислових регіонах – це річки басейну Західного Бугу, Дністра, річки Приазов'я, басейну Сіверського Дінця. Менш забруднені річки Карпат і гірського Криму [2].

Варто зазначити, що в нашій країні ще трапляються прикрі випадки аварійного забруднення довкілля та надзвичайні екологічні ситуації. А техногенна аварія на Чорнобильській АЕС – це вже всесвітня екологічна катастрофа. Таким чином, найактуальнішою проблемою сталого розвитку України є термінова оптимізація використання екологічного потенціалу лісів, яка стала пріоритетною в проведенні досліджень щодо системи менеджменту вітчизняного лісовиробничого комплексу.

Благотворний вплив лісу є неперевершеним. Будучи могутнім природним фактором, він впливає на клімат, ґрунти, умови формування поверхневого стоку. Ліс продукує органічну масу та виконує при цьому ряд таких функцій як нагромадження сонячної енергії, продукування кисню, сприяння затриманню вологи на полях, стимулювання рівня води в річках, фільтрація води, попередження повеней тощо. Ліс є найскладнішим і найпотужнішим рослинним угрупованням, що зумовлює гідрологічний і кліматичний режим місцевості, ґрунтоутворення, флору і фауну. Під його впливом каламутність води зменшується на 60-90 %. Із зниженням замулення водойм зменшується вплив агрохімікатів. Лісові смуги шириною 10 м поглинають 45-55 % розчиненого у воді аміачного азоту, 73-93 % фосфору, 2,8-4,7 % нітратного азоту. Лісова смуга значно поліпшує бактеріологічні властивості води, зменшує кількість бактерій у воді більше, ніж у 20 разів [3].

Оберігаючи землю, ліс приносить велику користь людині як найкращий санітар атмосфери, найбільший виробник чистого лікувального повітря. Лісове повітря за активними формами кисню є запорукою високої працездатності людини, її довголіття. Тривале перебування в лісі сприяє активності дихальних ферментів, вмісту кисню в крові, позитивному збільшенню біострумів мозку людини, що поліпшує загальне самопочуття.

Ліси створюють особливий мікроклімат як всередині, так і на прилеглих територіях. Лісові масиви зменшують силу вітру, який істотно впливає на температурний і водний режими. Будучи важливим і ефективним способом закріплення і охорони ґрунтів, ліси запобігають змиванню і розмиванню ґрунту, утворенню яруг, закріплюють рухомі піски, зберігають і поліпшують властивості ґрунту. Численні дослідження вітчизняних і зарубіжних вчених свідчать про вирішальну роль лісу у боротьбі з ерозією ґрунтів.

Щороку 1 га лісу поглинає до 6,5 т CO_2 і виділяє 5 т кисню. За годину 1 га міського скверу поглинає стільки вуглекислоти, скільки її видихає за цей же час 200 чол. Насадження площею 0,3 га можуть дати річну норму кисню для однієї людини (420 кг) [4].

Не даремно у концепції сталого розвитку Землі особлива увага приділяється збереженню та раціональному використанню природних ресурсів, охорони атмосферного повітря, землі, води, біорізноманіття, лісів. Завданням людства, на наш погляд, є оптимізація еколого-економічних та соціальних функцій лісів. При цьому пріоритетним є екологічний аспект. Водночас, забезпеченість лісом в розрахунку на одного жителя в нашій країні одна з найнижчих в Європі – 0,17 га [див. 4]. Лісистість України становить лише 15,6 % території. Серед континентів вона менша лише у Греції та Голландії [5].

Ліси – це унікальне національне багатство. Одночасно, ліс – це унікальне природне явище. Він не лише є частиною природного життєвого середовища, а уособлює і предмет, і продукт діяльності людей. Надзвичайно сильний антропогенний вплив вже не дає змоги лісу повністю самовідтворюватись. У сучасних умовах актуальною стала проблема відтворення, вирощування лісу. Цей процес надзвичайно складний, клопіткий, трудомісткий і тривалий за часом. До того ж порушення природного балансу використання і відтворення лісових ресурсів веде до погіршення навколишнього середовища, а нерідко до екологічних катастроф.

Характерним для ХХ ст. є інтенсивне знищення лісів Землі. І в історії вітчизняного лісового господарства про сталість розвитку турбувались далеко не завжди. Так, у повоєнний період у Карпатах вирубка лісів вдвічі перевищувала річний їх приріст, що завдавало шкоди екологічній стабільності. Частішими стали катастрофічні повені, інші небажані стихійні процеси. Якщо до масової вирубки лісів повені траплялися раз за чверть століття, то у повоєнний період – через кожні 4-5 років [5].

Таким чином, в Україні конче потрібне вдосконалення управління лісокористуванням і лісовідтворенням на засадах сталого розвитку. Потрібно розробити оптимальну еколого-економічну систему управління лісовиробничим комплексом.

Література

1. Вишневський В., Косовець О. Навколишнє середовище: яким воно є// Урядовий кур'єр. – 2004, № 73.
2. Косовець О. Довкілля очищується. Чи надовго?// Урядовий кур'єр. – 2004, № 104.
3. Генсірук С.А. Ліси України. – К.: Наук. думка, 1992. – 408 с.
4. Яремчук І.Г. Економіка природокористування. – К.: Вид. центр "Просвіта", 2000. – 431 с.
5. Екологічні засади сталого розвитку лісового господарства: Розмова з С. Стойком// Деревообробник. – 2002, № 3.

УДК 658:331.101.38(477)

Аспірант І.Я. Лико – Львівський ДФЕІ

ВПЛИВ ЗМІНИ ПОКАЗНИКА ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ПРОЦЕС СТАНОВЛЕННЯ ПРОПОРЦІЙНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОСТУ В УКРАЇНІ

Подано аналіз впливу зміни показника продуктивності праці на економічні процеси в країні в цілому та в межах підприємства. Запропоновано вдосконалення обчислення показника продуктивності праці, що враховує складності економіки перехідного періоду.

Doctorate I.Ya. Lyko – Lviv state financial and economic institute

Influence of change of index of labour productivity on becoming proportional growing of economy in Ukraine

The influence of the productivity rates changes on the economical processes in the country and on the basic manufacturing operations level has been analyzed in this article. The enhancement of the productivity rates calculation has been proposed reflected on the forming period of the market.